

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

RAPPORT NR. 10 / 2024

RME

Oppsummering og vurdering av høringsinnspill til Energidepartementets forslag til endringer i forskrift om netregulering og energimarkedet om rapportering av tidsbruk for tilknytninger, og RMEs anbefaling til endelig forskriftsendring.

SKREVET AV Børnar Raberg Fladen, Maren Iig Eriksen og Jon Erik Urder

RME Rapport nr. 10/2024

Oppsummering og vurdering av høringsinnspill til Energidepartementets forslag til endringer i forskrift om nettregulering og energimarkedet om rapportering av tidsbruk for tilknytninger, og RMEs anbefaling til endelig forskriftsendring.

Utgitt av: Reguleringsmyndigheten for energi
Forfattere: Bjørnar Araberg Fladen, Maren Wiig Eriksen og Jon Erik Ur Gjerde
Omslagsbilde: Transmisjonsnett i Sogn og Fjordane. Foto: Velaug Mook/NVE

ISBN: 978-82-410-2427-6
ISSN: 2535-8251
Saksnummer: 202308686

Sammendrag:

Emneord:

Reguleringsmyndigheten for energi
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 22 95 95 95
E-post: rme@nve.no
Internett: www.reguleringsmyndigheten.no

Innholdet kan brukes videre mot kreditering.

September 2024

Innhold

1	Forord.....	4
2	Sammendrag	5
3	Om høringen	7
4	Oppsummering av høringsuttalelsene og RMEs vurdering.....	8
4.1	Generelle innspill til forslaget.....	8
4.1.1	Generelle innspill til forslaget.....	8
4.1.2	RMEs vurdering	9
4.2	Registrerings- og rapporteringsplikten i NEM § 3-6.....	10
4.2.1	NEM § 3-6 første ledd	10
4.2.2	NEM § 3-6 første ledd bokstav a)	13
4.2.3	NEM § 3-6 første ledd bokstav b)	15
4.2.4	NEM § 3-6 første ledd bokstav c).....	16
4.2.5	NEM § 3-6 første ledd bokstav d)	16
4.2.6	NEM § 3-6 første ledd bokstav e)	17
4.2.7	NEM § 3-6 første ledd bokstav f)	18
4.2.8	NEM § 3-6 andre ledd	19
4.2.9	NEM § 3-6 tredje ledd	19
4.3	Sanksjoner.....	21
4.3.1	Energidepartementets forslag.....	21
4.3.2	Innspill til forslaget om sanksjoner	21
4.3.3	RMEs vurdering av innspillene om sanksjoner	22
5	RMEs anbefaling om endringer i forskrift.....	23
5.1	Nytt forslag til forskriftstekst.....	23

1 Forord

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sender oppsummering av innspill til høring om modenhetsvurderinger, mv., RMEs vurderinger av innspillene og anbefaling av forskriftstekst til Energidepartementet.

Den 7. mai 2024 sendte Energidepartementet høringsforslag om modenhetsvurderinger mv. på høring, med høringsfrist 7. august 2024.

Den 18. september ble Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) bedt om å oppsummere innspillene som har kommet til delen av forslaget som omhandler plikt til rapportering av tidsbruk for tilknytninger, samt å vurdere innspillene og anbefale en forskriftstekst.

Oslo, november 2024

Tore Langset
direktør
Reguleringsmyndigheten for energi

Kjell Rune Verlo
fungerende seksjonssjef
Seksjon for kunde og nett

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

2 Sammendrag

I denne rapporten oppsummerer vi høringsinnspillene som er kommet til Energidepartementets høring om modenhetsvurderinger mv. av 7 mai 2024. Vi gir også RMEs vurdering av innspillene, samt vår anbefaling av forskriftstekst.

Det er kommet en del innspill som prinsipielt er positive til det å måle tidsbruk ved tilknytninger. Det er likevel en del som mener forslaget som har vært på høring må bearbeides og vurderes nærmere før det eventuelt innføres. Noen av innspillene går på at installasjonsmeldinger ikke dekker tilknytningsprosessen for alle forespørsler om tilknytning eller kapasitetsendringer under 1 MW, slik at grensen for hvilke tilknytningsforespørsler som registreres og rapporteres bør senkes. Noen tar opp problematikken med at tidsbruken for utbyggerprosjekter ikke vil fanges opp i den foreslåtte innretningen.

I rapporten har vi vurdert innspillene nærmere, og foreslått noen justeringer i forslaget til forskriftstekst.

Endringene innebærer at vi fjerner noen registreringspunkter, og tilpasser ordlyden knyttet til start og sluttidspunkt for registreringen, slik at ordlyden i større grad treffer alle tilknytninger under 1 MW. Vi anbefaler også at rapporteringsplikten utsettes i forhold til det som var skissert i høringsforslaget. Vi foreslår at rapporteringsplikten trer i kraft 1. januar 2026.

Vår anbefalte ordlyd med oppsummering av hva som skal registreres for hver bokstav.

§ 3-6 Krav til registrering og rapportering av tidsbruk for tilknytninger

Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

- a) mottok endelig forespørsel fra kunden
- b) Tilbud om anleggsbidrag ble sendt til kunden
- c) Tilbud om anleggsbidrag ble akseptert av kunden
- d) Forespørselen i bokstav a) ble innfridd

Datoene i bokstav b og c skal bare registreres ved forespørsler som medfører at nettselskap skal kreve inn et anleggsbidrag etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1. Nettselskapet skal registrere kapasitetsendringen, og om det er en ny tilknytning eller endring av en eksisterende tilknytning.

Data som registreres etter første og annet ledd skal rapporteres til Reguleringsmyndigheten for energi senest en måned etter at forespørselen i bokstav a) ble innfridd på format fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi. Kapasitetsendringen skal rapporteres i kilowatt. Rapporteringsplikten gjelder fra 1. januar 2026.

Nærmere beskrivelse av hva som skal registreres og rapporteres til RME:

Bokstav a)

Med endelig forespørsel mener vi en forespørsel som er fullverdig og som utløser leveringplikten. En generell forespørsel om ledig kapasitet forskjellige steder i nettet, eller ufullstendige forespørsler som gjør at nettselskapet må innhente mer informasjon fra kunde for å gå videre med tilknytningsprosessen regnes ikke som en fullverdig forespørsel. Det er datoen for når

nettselskapet mottar den endelige forespørselen fra kunden som skal registreres etter § 3-6 bokstav a), uavhengig av hvilken kanal nettselskapet har mottatt forespørselen i.

Bokstav b)

Det er dato for når anleggsbidrag ble sendt til kunden som skal registreres. I tilfeller der tilbud har blitt endret underveis er det dato for siste tilbud sendt til kunde som skal registreres

Bokstav c)

Det er dato for når anleggsbidrag ble akseptert av kunden som skal registreres. I tilfeller der tilbud har blitt endret underveis er det dato for aksept av det siste tilbudet som skal registreres

Bokstav d)

Når det er forespørsel om en enkelt tilknytning eller kapasitetsendring, så er det dato for når kunden er tilknyttet eller når kunden har fått endret kapasitet som skal registreres.

I en del tilfeller er det en utbygger eller annen aktør som bestiller nettanlegg som legger til rette for flere tilknytninger. I slike tilfeller er det dato for når nettselskapet har ferdigstilt nettanlegget som utbyggeren eller aktøren har bestilt som skal registreres.

3 Om høringen

Det er kommet 58 høringsinnspill til høringsforslaget. Av disse er det 19 av høringsinnspillene som omtaler forslaget om å etablere en plikt for nettselskap til å rapportere tidsbruk for små tilknytninger. Disse innspillene er nærmere beskrevet i kapittel 4.

I kapittel 4 er også RMEs vurderinger av innspillene som er kommet til delen av høringen som omhandler registrering og rapportering av tidsbruk for tilknytninger. I kapittel 5 er RMEs anbefaling til forskriftstekst.

Forslaget til forskriftstekst i forskrift om netregulering og energimarkedet (NEM) som har vært på høring hadde følgende ordlyd:

§ 3-6 Krav til registrering og rapportering av tidsbruk for tilknytninger

Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

- a) endelig melding om installasjonsarbeid er mottatt*
- b) melding om installasjonsarbeid er godkjent*
- c) tilbud om anleggsbidrag er sendt*
- d) tilbud om anleggsbidrag er akseptert av kunde*
- e) nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting*
- f) nettselskapets nettanlegg er spenningssett*

Tidspunktene nevnt i bokstav c og d skal bare registreres ved tilknytninger som er anleggsbidragspliktige, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1. Nettselskapet skal registrere om det er ny tilknytning eller endring av eksisterende tilknytning. Kapasitetsendringen for hver enkelt tilknytning skal registreres.

Data som registreres etter første og annet ledd skal rapporteres til Reguleringsmyndigheten for energi senest en måned etter at anlegget er spenningssett, i et format som er fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi. Kapasitetsendringen for hver enkelt tilknytning eller endring rapporteres i kilowatt. Rapporteringsplikten gjelder fra og med seks måneder etter [dato for når endringsforskriften trer i kraft].

4 Oppsummering av høringsuttalelsene og RMEs vurdering

4.1 Generelle innspill til forslaget

Energidepartementet har mottatt noen generelle høringsinnspill som ikke hører til under spesifikke paragrafer eller punkter i forslaget. Kommentarene og våre merknader er oppsummert i dette delkapittelet.

4.1.1 Generelle innspill til forslaget

Det er kommet innspill fra flere nettselskaper som mener det vil være positivt med økt transparens rundt tilknytningstider, og mange er prinsipielt positive til registrering og rapportering av tidsbruk for tilknytninger. Blant dem er **Glitre Nett, Elvia, Lnett, Lede, Tensio, BKK** og **Linja**. Flere av dem støtter imidlertid ikke innretningen som er skissert i høringsforslaget. De mener at forslaget må bearbejdes og utvikles videre før det innføres som krav, spesielt med hensyn til kostnader, reell sammenlignbarhet og kvalitet på datagrunnlaget. Flere mener det er viktig å få frem hva som er årsaken til tidsbruken i tilknytningsprosessen og at registreringen og rapporteringen skjer på en enkel og standardisert måte. Det er også noen som stiller spørsmål ved treffsikkerheten på tiltaket, hvis målet er å bidra til raskere nettilknytninger. **Lnett** og **Lede** mener også at forslaget ikke bør innføres.

Distriktsenergi mener at dagens krav er tilstrekkelige. Dette innebærer at RME overvåker tidsbruken for tilknytninger ved å gjennomføre tilsyn og behandling av uenighetssaker. Forslagene om å innføre en registrerings- og rapporteringsplikt for tilknytninger under 1 MW mener Distriktsenergi vil medføre en betydelig merkostnad i forhold til en eventuell samfunnsmessig nytte.

Fornybar Norge stiller spørsmål ved hensikten med rapporteringsordningen i en tid med viktigere ressurskrevende oppgaver. Det skal i første omgang rapporteres på tidsbruk for tilknytninger under 1 MW. Samtidig viser de til at RME på et senere tidspunkt kan anbefale å registrere og rapportere tidsbruk for større tilknytninger. Videre trekker de frem at RME ønsker å publisere statistikk over ledetider på egne nettsider, begrunnet i at dette vil ha en oppdragende effekt og kan bidra til effektivisering av interne prosesser. Hvorvidt rapporteringen på et senere tidspunkt vil påvirke selskapenes inntektsrammer er også en usikkerhet. Fornybar Norge mener at rapportering av tidsbruk i forslaget fra departementet foreløpig er for vagt definert og ikke egnet for sammenlignbar statistikk. De mener at dersom dette skal offentliggjøres og vise forskjeller mellom ulike selskapers tidsbruk i tilknytningsprosessen må definisjonene av rapporteringspunktene standardiseres mer.

Samfunnsbedriftene Energi støtter intensjonen i forslaget til krav til rapportering av tidsbruk for tilknytninger og peker på at mer kunnskap om tilknytningsprosesser og hvilke faktorer som bidrar til at vi ikke får nett i tide er viktig. Samtidig påpeker de at forslaget vil slå ulikt ut hos selskapene i overgangsfasen, og at små og mellomstore selskaper vil møte utfordringer med innføring av nye systemer. De trekker videre frem at innføring av et automatisert system også må være tilpasset mindre aktører hvor flere arbeidsoppgaver tilføres færre ressurser enn de største aktørene som kan ha dedikerte ressurser til å ivareta dette.

Det er også kommet innspill fra aktører som ikke er eller representerer nettselskaper. Blant andre **Innlandet Fylkeskommune, Stack Infrastructure AS, Aneo AS, Raufoss Industripark AS, Hydro**

Energi AS, Høyanger Kommune er positive til å registrere og rapportere tidsbruk for små tilknytninger. Både **Aneo AS, Norsk Datasenter Industri** og **Hydro Energi AS** ønsker også at man på sikt innfører registrering og rapportering av tidsbruk for tilknytninger over 1 MW også.

Kråkøya Eiendom AS (tilsluttet av Nærøysund kommune, Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS, EcoSeafood AS, Aquaressurs AS, Equinor ASA, NTE Energi AS) stiller seg bak høringsforlaget påpekte behov for standardisering av hva og hvordan nettselskapene skal rapportere til overordnede myndigheter. De støtter også forslaget om automatisert rapportering, gjerne basert på sanntids overvåkningsdata. De peker også på at det er viktig at nettselskapene rapporterer på virkelig forbruk og ikke beregnet forbruk.

Det er kommet en del innspill som er positive til automatisk rapportering av data. De peker imidlertid på at det er viktig at løsningene blir utarbeidet i samråd med bransjen, slik at en får på plass gode løsninger som er håndterbare for både store og små selskaper, og som ikke er for kostnadsdrivende. Det er også trukket frem at det er viktig å hensynta at kostnadene vil fordele seg ulikt på store og små selskaper ved innføringen av et slikt rapporteringskrav, avhengig av hvordan systemene er rigget og hvilke ressurser de har til rådighet.

Flere trekker frem at selv om reglene for tilknytningsprosessen er lik for alle selskaper, utføres den på ulikt vis i ulike selskaper. Selskapene har forskjellige tekniske og administrative systemer og teknologier som støtter prosessen. De peker også på at selv om mange selskaper benytter meldingsbehandlingsystemer som f.eks. Elwin og Elsmart, er det mange tilknytningsforespørsler som håndteres via andre systemer som f.eks. nettselskapets egen webportal, e-poster, osv. Derfor vil ikke installatørmeldinger dekke alle tilknytningsforespørsler under 1 MW.

Både **Tensio** og **Distriktsenergi** peker på at dagens regler for tilknytningsprosessen anses som tilstrekkelige og gir insentiver til å betjene kunder så raskt som mulig.

4.1.2 RMEs vurdering

RME er klar over at utfordringen med lange ledetider er størst for større tilknytninger, både fordi de gjerne utløser investeringer i distribusjonsnettet og fordi de gjerne må vente på tiltak i overliggende nett der det er lengre ledetider enn i distribusjonsnettet.

Det er likevel viktig for både RME og nettselskapene å få oversikt over tidsbruken for tilknytninger. På sikt ønsker vi å få oversikt over tidsbruken for alle tilknytninger, men vi velger å starte med mindre tilknytninger der tilknytningsprosessen er mer standardisert og nettselskapenes systemer er mer utviklet. Det er videre et krav i tredje elmarkedsdirektiv om at reguleringsmyndigheten skal overvåke tiden nettselskapene bruker på å tilknytte kunder.¹ Vi mener denne rapporteringsplikten er nødvendig for at vi skal utøve vår oppgave som regulator på en god måte.

Det er viktig for oss å utvikle rapporteringsløsningen i godt samråd med bransjen, slik at vi får til gode løsninger sammen.

Selv om tilknytningsprosessen håndteres ulikt hos ulike selskaper, er det likevel noen punkter som er felles for alles prosess. Så lenge alle måles på det samme, vil alle være eksponert for eksterne tidsfaktorer i dataene som rapporteres. Vi mener også at nettselskapene burde ha systemer for å håndtere og ha oversikt over tilknytningsprosessen på en god måte allerede i dag.

¹ Europaparlaments- og rådsdirektiv [2009/72/EF](#) av 13. juli 2009 om felles regler for det indre marked for elektrisk kraft og om oppheving av direktiv 2003/54/EF art. 37 nr. 1 bokstav m).

4.2 Registrerings- og rapporteringsplikten i NEM § 3-6

I dette delkapittelet oppsummerer vi og gir vår vurdering av innspillene som omhandler registrerings- og rapporteringsplikten og de konkrete registreringspunktene som er foreslått i ny NEM § 3-6 første ledd bokstav a) til f).

4.2.1 NEM § 3-6 første ledd

4.2.1.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

4.2.1.2 Innspill til hvilke typer tilknytninger som skal registreres

Elvia etterlyser en entydig definisjon på hvilke typer installasjonsmeldinger som skal rapporteres. Departementet skriver at dette skal registreres for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW. Elvia etterlyser en entydig definisjon på hvilke typer ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning som skal rapporteres til RME.

De peker på at det varierer fra nettselskap til nettselskap hvilke typer endring av eksisterende tilknytninger som det stilles krav om at skal registreres som en installasjonsmelding, og hvilke som kan registreres gjennom webskjema eller andre kommunikasjonsløsninger. Uten at dette blir standardisert og/eller spesifisert nærmere, vil det kunne bli ulikt omfang av installasjonsmeldinger som blir rapportert inn til RME fra de forskjellige nettselskapene. Dersom nettselskapene skal rapportere tidsbruk på tilknytning, og målet er å få til raskere tilknytning, må nettselskapene rapportere på det samme. Uten en entydig definisjon på hvilke typer installasjonsmeldinger som skal rapporteres iht. § 3-6, vil rapporteringen gi et upresist bilde på tidsbruk på tilknytninger.

Det kan også variere fra nettselskap til nettselskap når en installasjonsmelding kommer i tilknytningsprosessen. Noen kunder/installatører sender det tidlig, mens andre sender det sent i prosessen, etter forarbeid og kommunikasjon gjennom andre kanaler. I det tilfellet mener de at det vil det se ut som at tilknytningsprosessen er mye raskere enn i tilfellet der en installasjonsmelding kommer tidlig i prosessen, selv om det i praksis har tatt like lang tid.

Fornybar Norges peker på at alle nettselskap har en tydelig forståelse av hva en installasjonsmelding er, men at definisjonen varierer mellom selskapene. Videre varierer praksisen knyttet til installasjonsmelding. Hos enkelte sendes installasjonsmelding tidlig i prosessen. Hos andre gjøres det mye forarbeid før installasjonsmelding kommer.

De viser videre til at i grunnarbeidene fra RME med deltakelse fra flere nettselskap i prosessen, ble det av nettselskapene oppfattet som at kun installasjonsmelding under 1 MW via Elsmart eller lignende systemer skulle inngå i rapporteringen. I forslaget fra Energidepartementet inngår imidlertid alle installasjonsmeldinger under 1 MW. Selv om det påpekes at det er dato for endelig installasjonsmelding som skal gjelde, frykter Fornybar Norge at ulik praksis og definisjon av installasjonsmelding vil medføre at datagrunnlaget som RME samler inn ikke vil være egnet for sammenligning. Fornybar Norge mener at definisjonen av melding om installasjonsarbeid må standardiseres og at rapporteringen kun skal gjelde for installasjonsmeldinger på dette standardiserte formatet.

4.2.1.3 RMEs vurdering av hvilke typer tilknytninger som skal registreres og rapporteres

RME ser at det kan være utfordrende at ikke alle tilknytningsforespørsler meldes inn i samme system. Vi er klar over at det for større prosjekter sendes forespørsel om tilknytning gjennom andre kanaler enn installasjonsmelding, og at installasjonsmeldingene først sendes i forbindelse med etablering av målepunktene. For mindre tilknytninger sendes installasjonsmelding tidligere i prosessen. Vi mener likevel at alle forespørsler om tilknytning og kapasitetsendringer under 1 MW skal registreres og rapporteres.

For å få en mer treffsikker registrering og rapportering for alle tilknytningsforespørsler under 1 MW foreslår vi derfor at bokstav a) i § 3-6 endres fra *endelig melding om installasjonsarbeid* til *endelig forespørsel om tilknytning eller kapasitetsøkning*. Dette er nærmere omtalt under RMEs vurdering av innspillene til § 3-6 bokstav a).

4.2.1.4 Innspill til grensen på 1 MW

Både **Elvia**, **Linja**, **Lede** og **Fornybar Norge** mener at den foreslåtte grensen på 1 MW er for høy dersom målet er å rapportere på små, standardiserte tilknytninger. **Linja** og **Elvia** mener at dersom man ønsker å måle små standardiserte tilknytninger bør grensen settes til 100 kW.

Elvia mener det vil være nyttig med informasjon om årsakene til tidsbruk i tilknytningsprosessen, herunder om tidsbruken skyldes forhold hos kunden, nettselskapet, overliggende nett eller andre forhold. I den sammenheng mener de at det virker formålstjenlig å starte med registrering og rapportering for små tilknytninger hvor prosessen ofte er likere og mer standardiserte enn ved større prosjekter.

De peker videre på at det er stor variasjon i kompleksiteten på tilknytninger under 1 MW, og departementets forslåtte grense vil omfatte både små, standardiserte tilknytninger og mellomstore, mer komplekse tilknytninger. Det vil blant annet omfatte skoler, barnehager, kontorbygg, ladeanlegg og store boligprosjekter. I disse prosjektene vil mange være avhengig av større tiltak i nettet og koordinering med grunneiere og offentlige etater som ofte kan ta mye tid, tid som i stor grad er avhengig av andre enn nettselskapet.

Videre mener **Elvia** at det vil variere hos ulike nettselskap hvor stort press det er på nye tilknytninger og økt kapasitet, både i mengde og kompleksitet. I vekstområder, ofte i sentrale strøk der tomtepriser er høye, bygninger står tett, og det er kamp om plass for både nettanlegg og annen infrastruktur, er det naturlig at rettighetserverv tar lenger tid og er mer komplisert. Vi tror at det i vekstområder vi være flere mellomstore, mer komplekse tilknytninger under 1 MW.

Linja på sin side peker på at de skiller mellom tilknytningssaker over og under 100 kW. De peker videre på at hos dem vil det flere steder være svært utfordrende å tilknytte kunder som ber om 1 MW. De mener at en bør starte med tilknytninger under 100 kW, deretter se på de mellom 100 kW og 1 MW, så til slutt ta for seg de største.

Lede peker på at de fleste større nettselskaper i dag bruker et eget IT-system for å håndtere såkalte installasjonsmeldinger, f.eks. Elsmart og Elvin. Mindre selskaper bruker mer manuelle tilnærminger. Videre peker de på at i disse IT-systemene finnes det kun en delmengde av alle tilknytninger under 1 MW. De mener at nettselskapene i teorien kan rapportere data basert på installasjonsmeldingene de allerede har, men at dette er noe annet enn tilknytninger under 1 MW slik som i høringsforslaget.

Fornybar Norge viser til at grensen på 1 MW kan gjelde både tilknytninger i høyspenningsnettet og lavspenningsnettet. Tilknytninger i høyspenningsnettet er imidlertid ofte mer kompliserte enn

tilknytninger i lavspenningsnettet. Høyspenningsnett må meldes i Netbas og det må foreligge en kopleingsavtale. Videre er høyspentmålere også mer kompliserte enn målerne i lavspenningsnettet. Mer komplekse tilknytninger (under 1 MW) krever også mer koordinering med grunneiere og offentlige etater. I arbeidene fra RME er anbefalingen å starte med små tilknytninger. Små tilknytninger er imidlertid ikke synonymt med tilknytninger opp til 1 MW. Dersom det forskriftsfestes en grense på 1 MW, uten en presisering av type tilknytning det skal rapporteres på, vil resultatene fra rapporteringen være dårlig egnet for sammenligning mellom selskap.

Fornybar Norge mener enten at det må presiseres i forskriften hvilke typer tilknytninger det skal rapporteres på, alternativt må grensen på 1 MW i forskriftsteksten reduseres slik at den kun omhandler små, standardiserte tilknytninger.

4.2.1.5 RMEs vurdering av grensen på 1 MW

Da RME anbefalte å sette grensen på 1 MW var vi klar over at det innebar et bredt spekter av tilknytninger, fra små standardiserte tilknytninger til mer komplekse tilknytninger. Vi var også klar over at størsteparten av nettselskapene skiller mellom enkle tilknytninger og større og komplekse tilknytninger. Det er imidlertid ingen entydig grense for hvordan nettselskapet gjør vurderingen om tilknytningen skal håndteres som en enkel tilknytning, eller en kompleks tilknytning som behandles som et prosjekt.

Vi mener at til tross for at det er flere faktorer som påvirker tilknytningstiden for de mer komplekse tilknytningene, så har det en verdi å få en oversikt over tidsbruken også for anlegg som ikke anses som små og enkle. Det kan på sikt være mulig å enten utvide registreringsløsningen med frivillige rapporteringsfelt som i større grad får frem årsaker til lang tidsbruk.

De aller fleste selskaper opplever at eksterne faktorer spiller en rolle for tidsbruken i enkelte tilknytningssaker. Så lenge alle rapporterer på de samme datopunktene vil det være felles for alle at ekstern tidsbruk fanges opp i rapporteringen. Det er i høringen også lagt til grunn at vi på sikt ønsker å få oversikt over tidsbruken for tilknytninger over 1 MW. Vi mener derfor at det ikke er grunnlag for å senke grensen for hva nettselskapene skal rapportere.

4.2.1.6 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:»

4.2.2 NEM § 3-6 første ledd bokstav a)

4.2.2.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

a) endelig melding om installasjonsarbeid er mottatt»

4.2.2.2 Høringsinnspill til § 3-6 bokstav a)

Elvia støtter departementets forslag om at startpunkt for registreringen er dato for når endelig melding om installasjonsarbeid er mottatt, jf. § 3-6 a). Samtidig peker de på at ikke alle tilknytningsforespørsler blir meldt inn gjennom installasjonsmeldinger i starten av tilknytningsprosessen.

Flere nettselskaper peker på det samme, spesielt for større tilknytninger under 1 MW som gjerne starter som et prosjekt i et annet system enn meldingsbehandlingssystemet og der den endelige installasjonsmeldingen gjerne kommer tett opp mot tilknytningstidspunktet.

Lnett peker på at det i høringsnotatet er presisert at registreringsplikten og tidsmålingene/rapporteringen skal ta utgangspunkt i installatørs endelige melding etter FEL § 14. Deres vurdering er at dette vil innebære at registrert tidsbruk blir "feil" i de fleste tilknytninger. Endelig melding om installatørarbeid og avtale om anleggsbidrag vil sjelden være tidsmessig sammenfallende. Videre vil de fleste anleggsbidragsavtaler inngås på prosjektnivå for nettanlegget, ikke på individnivå for kundens anlegg.

Videre peker de på at der det er behov for prosjektering og etablering av nettanlegg (byggefelt, næringsbygg med nettstasjon, ladestasjoner osv), vil de fleste bestillinger skje via eget prosjektoppfølgingsystem, og ikke via installatørmelding. Avtale om anleggsbidrag vil derfor være sendt bestiller lenge før installatør sender sin ferdigmelding. I Lnetts område er det typisk utbygger som betaler anleggsbidrag for etablering av nettanlegg i byggefelt, og inkluderer disse kostnadene i tomteprisene. Det vil kun være i de tilfellene der installatør faktisk sender inn kundens bestilling på vegne av kunden, via vårt meldingssystem, at meldingsarbeidet er anleggsbidragspliktig. Dette vil typisk være enkelt-tilknytninger i eksisterende boligområder, gårdsbruk og lignende.

Meldeplikten for utførelse i FEL § 14 knytter seg til kundens anlegg, ikke nettselskapets anlegg. Det er videre presisert at det er endelig melding om installasjonsarbeid, som er registrerings- og rapporteringspliktig. Deres erfaring er at denne ferdigmeldingen vil komme tidsnært til at tilknytningen utføres.

4.2.2.3 RMEs vurdering av innspillene til § 3-6 bokstav a)

I forslaget som ble sendt på høring er registreringsplikten knyttet opp til nettselskapenes systemer med melding om installasjonsarbeid. Registreringspunktene i bokstav a, b, e og f i forslaget til forskriftsendring er knyttet opp til fasene i behandlingen for installasjonsmeldinger.

Bakgrunnen for en tett knytning opp mot melding om installasjonsarbeid var todelt. Det ene argumentet er at dette er system som alle nettselskap har implementert. Det andre argumentet var ønske om å ha en så presis beskrivelse av hva som skal rapporteres slik at det blir mest mulig likt fra nettselskap til nettselskap.

Årsaken til at vi anbefaler at ordlyden i bokstav a) endres fra det som ble sendt på høring er innspillene om at starttidspunkt for registrering basert på endelig installasjonsmelding i praksis

kun vil omfatte mindre tilknytninger. Dette innebærer at rapporteringen i liten grad gi informasjon om større tilknytninger og tilknytning bestilt av en utbygger som legger til rette for flere kunder eller flere målepunkt. I tillegg jobber bransjen med å standardisere tilknytningsforespørsler som ikke nødvendigvis knytter seg like tett opp til melding om installasjonsarbeid.

Basert på en helhetsvurdering har vi valgt å endre ordlyden fra opprinnelig forslag til *endelig forespørsel om tilknytning eller kapasitetsendring mottatt*.

Det er allerede et krav etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-2 å dokumentere forespørsel om tilknytning eller kapasitetsøkning fra kunden. Dette kravet gjelder for alle tilknytninger, slik at nettselskapet må ha systemer for dokumentasjon av forespørselene om tilknytning allerede i dag.

Med endelig forespørsel mener vi en forespørsel som er fullverdig og som utløser leveringplikten. En generell forespørsel om ledig kapasitet forskjellige steder i nettet, eller ufullstendige forespørsler som gjør at nettselskapet må innhente mer informasjon fra kunde for å gå videre med tilknytningsprosessen, regnes ikke som en fullverdig forespørsel. Det er datoen for når nettselskapet mottar den endelige forespørselen fra kunden som skal registreres etter § 3-6 bokstav a), uavhengig av hvilken kanal nettselskapet har mottatt forespørselen i.

Med endret ordlyd i bokstav a) mener vi at innspillet fra Lnett om at registrert tidsbruk blir feil i de fleste tilfeller er rettet opp. Forespørsler fra utbyggere og prosjekter med flere kunder eller flere målepunkt skal registreres. Og det vil bli en måling både på prosjektnivå og individnivå. Dette kan tydeliggjøres ut fra følgende stiliserte eksempel.

En utbygger skal bygge ut et boligfelt bestående av 20 tomter der det skal bygges eneboliger. Utbygger spesifiserer samlet effektbehov og sender forespørsel til nettselskapet om å legge til rette for utbygging av boligfeltet. Melding om installasjonsarbeid sendes inn i forkant av at de enkelte eneboligene skal tilknyttes.

Nettselskapet skal da registrere dato for forespørsel fra utbygger, dato for tilbud om anleggsbidrag til utbygger, dato for når utbygger har akseptert anleggsbidraget og dato for når forespørselen etter bokstav a ble innfridd. Dato for når forespørsel etter bokstav a ble innfridd vil i eksempelet med en utbygger være når nettanlegget utbygger har forespurt står ferdig. Registreringen skal oppgi kapasitetsendring som utbygger har forespurt.

Det skal i tillegg registreres tidsbruk fra når hver enkelt kunde i boligfeltet ber om tilknytning til kunden er tilknyttet. Det vil normalt sett være tidsbruk fra det sendes melding om installasjonsarbeid for hver enebolig til boligen er tilknyttet.

Vi ser at dette vil kunne gi inntrykk av at det tilknyttes mer kapasitet enn hva som faktisk er tilfelle. Informasjon om økt kapasitet pr. tilknytning er primært ment for å kunne gruppere tilknytningene og ikke for å få data om tilknyttet kapasitet.

4.2.2.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

a) Nettselskapet mottok endelig forespørsel fra kunden»

4.2.3 NEM § 3-6 første ledd bokstav b)

4.2.3.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

b) melding om installasjonsarbeid er godkjent»

4.2.3.2 Høringsinnspill til § 3-6 bokstav b)

Elvia viser til at dato når melding om installasjonsarbeid er godkjent vil være samme dato som når tilbud om anleggsbidrag er sendt. De oppfatter at målet til departementet er å måle tidsbruk mellom aktivitetene i § 3-6 a) til f) og de ønsker derfor å informere om at hos dem vil dato når melding om installasjonsarbeid er godkjent, jf. § 3-6 b), være samme dato som når tilbud om anleggsbidrag er sendt, jf. § 3-6 c), i tilknytninger som er anleggsbidragspliktige. Når de godkjenner melding om installasjonsarbeid, har de allerede utarbeidet tilbud om anleggsbidrag som de sender til kunden samtidig.

4.2.3.3 RMEs vurdering av innspillene til § 3-6 bokstav b)

Forslaget om å kreve registrering av *«melding om installasjonsarbeid er godkjent»* ble tatt inn i bestemmelsen etter diskusjoner med arbeidsgruppen. Både for å synliggjøre saksbehandlingskøen, men også for å kunne måle nettselskapets faktiske tidsbruk ved valg av nettløsning og utarbeidelse av anleggsbidrag.

Med endringen gjort i bokstav a) er ikke registreringen kun knyttet til melding om installasjonsarbeid, og dette punktet er derfor ikke like relevant i alle tilknytningssakene. Det er også høringsinstanser som mener dette registreringspunktet ikke er like relevant. Vi vurderer at det er riktig å ikke kreve mer registrering og rapportering enn nødvendig.

RME anbefaler derfor at bokstav b) i § 3-6 tas ut av bestemmelsen.

4.2.3.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

b) melding om installasjonsarbeid er godkjent»

4.2.4 NEM § 3-6 første ledd bokstav c)

4.2.4.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

c) tilbud om anleggsbidrag er sendt»

4.2.4.2 Høringsinnspill til § 3-6 bokstav c)

Det har ikke kommet inn noen innspill til Energidepartementets forslag

4.2.4.3 RMEs vurderinger av § 3-6 bokstav c)

Vi foreslår å gjøre en språklig endring i ordlyden fra *anleggsbidrag er sendt*, til *anleggsbidrag ble sendt til kunden*. Videre foreslår vi at foreslått bokstav c) blir ny bokstav b), fordi vi anbefaler å fjerne foreslått bokstav b).

4.2.4.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

b) tilbud om anleggsbidrag ble sendt til kunden»

4.2.5 NEM § 3-6 første ledd bokstav d)

4.2.5.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

c) tilbud om anleggsbidrag er akseptert av kunde»

4.2.5.2 Høringsinnspill til § 3-6 bokstav d)

Elvia informerer om deres tolkning av § 3-6 d) «tilbud om anleggsbidrag er akseptert av kunde». innebærer at kunden både har akseptert og betalt anleggsbidraget.

4.2.5.3 RMEs vurdering av innspillene til § 3-6 bokstav d)

RME ser ikke at det er grunnlag for å stille krav om at anleggsbidraget er betalt for å kunne registrere § 3-6 bokstav d). I forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-3 bokstav c er det krav om kunne dokumentere prosessen for anleggsbidrag og ha dokumentasjon på når avtale om anleggsbidrag er akseptert. Vi mener det er hensiktsmessig at kravet til registrering etter NEM § 3-6 samsvarer med dokumentasjonskravet i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-3 bokstav c. Ettersom vi anbefaler å fjerne foreslått bokstav b), blir foreslått bokstav d) ny bokstav c).

4.2.5.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

c) tilbud om anleggsbidrag ble akseptert av kunden»

4.2.6 NEM § 3-6 første ledd bokstav e)

4.2.6.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

e) nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting»

4.2.6.2 Høringsinnspill til § 3-6 bokstav e)

Lnett peker på at punkt 3-6 e "nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting" bør fjernes fra forslaget. Hos dem vil det alltid utføres samtidig med at anlegget spenningssettes siden det er deres montører som gjør jobben.

Fornybar Norge peker på at det i forslaget skal rapporteres både på dato for når nettanlegget er klart for spenningssetting og spenningssett. Det argumenteres for at dette til en viss grad vil synliggjøre tiden som skyldes forhold hos kunde. De oppgir at flere nettselskap har gitt tilbakemelding på at tidspunkt for klart for spenningssetting er vanskelig å måle da det ikke er entydig definert. Når det samtidig er uklare hva tiden mellom disse to datopunktene representerer og tidspunkt for når anlegget er spenningssett er det viktigste, mener Fornybar Norge at punkt e) nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting i forslaget til ny forskrift er overflødig og unødvendig. Fornybar Norge mener ny §3-6 punkt e) må fjernes.

Elvia mener at § 3-6 e) «nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting» bør fjernes fra forskriftsforslaget. Departementet foreslår i § 3-6 e) og f) at vi både registrerer dato for når nettselskapets nettanlegg er klart for spenningssetting, og når nettanlegget er spenningssett. Elvia støtter at sluttspunkt for registreringen er når nettanlegget er spenningssett, f). Elvia mener at e) «nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting» ikke er et entydig eller nødvendig registreringspunkt for måling av ledetid for små tilknytninger.

Elvia har en byggeprosess som legger opp til koordinert bygging og spenningssetting, og ofte vil dato for spenningssetting være kort tid etter at anlegget er bygd. Da gjør vi det ikke klart for spenningssetting før kunden sier at de vil ha det spenningssett, og det er billigst for kunden dersom e) og f) utføres samtidig. Elvia har ingen entydig rutine for å registrere e) «nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting».

Elvia ønsker å synliggjøre at byggeprosessen og spenningssetting av anlegg i praksis er mer kompleks enn hva departementet beskriver i sitt høringsnotat. I Elvia har de rutine for «kontroll før spenningssetting», men dette gjøres ikke før spenningssetting på alle jobber under 1 MW. Elvia gjør en risikovurdering på hvilken jobber som burde kontrolleres, og de utfører kontroll før spenningssetting på installasjoner på høyspent distribusjonsnett. På små prosjekter som ikke har en kompleksitet som tilsier at de skal kontrolleres fysisk, vil det være stikkprøvebasert kontroll, som skjer i etterkant av spenningssetting. De mener at departementets forslag til registrering av e) derfor vil påføre en u hensiktsmessig endring i byggeprosessen og etter vår mening innføre et ekstra kontrollpunkt som ikke bidrar til at kunden får raskere tilknytning.

4.2.6.3 RMEs vurdering av innspillene til § 3-6 bokstav e)

RME tok dette rapporteringspunktet inn i bestemmelsen, fordi vi fikk innspill om at i noen tilfeller var anlegget klart for spenningssetting fra nettselskapets side lenge før anlegget faktisk ble

spenningssatt av kundens installatør. Vi tok derfor med registreringspunktet for å kunne synliggjøre tiden som nettselskapet selv ikke rår over i enkelte tilfeller i statistikken.

Basert på innspillene som er kommet, er vår anbefaling at bokstav e) i § 3-6 tas ut av bestemmelsen.

4.2.6.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

~~e) nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting»~~

4.2.7 NEM § 3-6 første ledd bokstav f)

4.2.7.1 Energidepartementets forslag

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

f) nettselskapets nettanlegg er spenningssatt»

4.2.7.2 Høringsinnspill til § 3-6 bokstav f)

Det har ikke kommet inn noen innspill til Energidepartementets forslag.

4.2.7.3 RMEs vurderinger av innspillene til § 3-6 bokstav f)

Sluttregistreringen var i høringen satt til dato for når *nettselskapets nettanlegg er spenningssatt*. Selv om det ikke er kommet konkrete høringsuttalelser til dette punktet har vi likevel valgt å endre ordlyd til dato for når *forespørselen i bokstav a) ble innfridd*.

Bakgrunnen for endringen er å få den mer i samsvar med endringen som er gjort i bokstav a) og fordi vi har vurdert at ordlyden som har vært på høring er noe upresis.

Når det er forespørsel om en enkelt tilknytning eller kapasitetsendring, så er det dato for når kunden er tilknyttet eller når kunden har fått endret kapasitet som skal registreres.

I en del tilfeller er det en utbygger eller annen aktør som bestiller nettanlegg som legger til rette for flere tilknytninger. I slike tilfeller er det dato for når nettselskapet har ferdigstilt nettanlegget som utbyggeren eller aktøren har bestilt som skal registreres.

Ettersom RME anbefaler at bokstav e) og f) strykes slik de var foreslått, blir endringen RME anbefaler foreslåtte som ny bokstav d).

4.2.7.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

«Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

d) ~~f) nettselskapets nettanlegg er spenningssatt~~ *forespørselen i bokstav a) ble innfridd»*

4.2.8 NEM § 3-6 andre ledd

4.2.8.1 Energidepartementets forslag

Tidspunktene nevnt i bokstav c og d skal bare registreres ved tilknytninger som er anleggsbidragspliktige, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1. Nettselskapet skal registrere om det er ny tilknytning eller endring av eksisterende tilknytning. Kapasitetsendringen for hver enkelt tilknytning skal registreres.

4.2.8.2 Høringsinnspill til § 3-6 andre ledd

Det har ikke kommet inn noen innspill til Energidepartementets forslag.

4.2.8.3 RMEs vurdering

RME har valgt å anbefale at det gjøres noen språklige endringer i § 3-6 andre ledd. Endringene er ikke ment å endre innholdet, men å gjøre innholdet tydeligere og mer konsistent med begrepsbruken i bestemmelsens første ledd.

4.2.8.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

Tidspunktene nevnt i bokstav e og d b og c skal bare registreres ved tilknytninger som er anleggsbidragspliktige, jf. forespørsler som medfører at nettselskap skal kreve inn et anleggsbidrag etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1. Nettselskapet skal registrere om det er ny tilknytning eller endring av eksisterende tilknytning. Kapasitetsendringen for hver enkelt tilknytning skal registreres kapasitetsendringen, og om det er en ny tilknytning eller endring av en eksisterende tilknytning.

4.2.9 NEM § 3-6 tredje ledd

4.2.9.1 Energidepartementets forslag

Data som registreres etter første og annet ledd skal rapporteres til Reguleringsmyndigheten for energi senest en måned etter at anlegget er spenningssatt, i et format som er fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi. Kapasitetsendringen for hver enkelt tilknytning eller endring rapporteres i kilowatt. Rapporteringsplikten gjelder fra og med seks måneder etter [dato for når endringsforskriften trer i kraft].

4.2.9.2 Innspill til kostnader ved registrering og automatisk rapportering

Samfunnsbedriftene Energi (SBE) påpeker at forslaget om rapportering vil slå ulikt ut hos nettselskapene i overgangsfasen, og at de små og mellomstore nettselskapene vil møte utfordringer med innføring av nye systemer. I motsetning til større selskaper som har mulighet til å sette egne ressurser på oppgavene, vil det for de små selskapene i stor grad måtte håndteres av begrensede, eksisterende ressurser. Medlemmene deres frykter for at de mindre selskapene nok en gang blir satt i en situasjon hvor de havner bakpå fordi ressurser må omdirigeres til utvikling eller tilleggsrapportering.

Mer data og kunnskap om nettet og hvor utfordringene ligger når det kommer til raskere tilknytning, ser SBE på som positivt. Innføringen av et automatisert system må også være tilpasset mindre aktører hvor flere arbeidsoppgaver tilføres færre ressurser enn de større aktørene som kan ha dedikerte ressurser til å ivareta dette. Derfor mener SBE at RME må være tilretteleggeren dersom API skal innføres.

Lede peker på at om tidsbruk på tilknytninger under 1 MW skal rapporteres, må det etableres løsninger som muliggjør dette. Videre mener de at det må standardiseres hva som faktisk skal rapporteres slik at sammenligninger blir meningsfulle. Etablering av løsninger og standardiseringsarbeid kan f.eks. skje i regi av Elbits, men det vil ta tid. Lede foreslår derfor at departementet legger vekk forslaget som er sendt ut på høring. Skal en rapportering av tidsbruk på tilknytninger etableres, må et egnet grunnlag på plass først.

Distriktsenergi peker på at nettselskapene er særdeles pliktoppfyllende og ærgjerrige når det går på tidsbruken for nye tilknytninger. De tror derfor at innføringen av nye byråkratiske målemetoder vil medføre utvikling av nye, dyre automatiske dataprogrammer og manuelle arbeidsoperasjoner som totalt sett vil medføre en høyere nettleie til kundene. Distriktsenergi peker på at de ikke har registrert eller hørt om nettselskaper som har brukt unødvendig lang tid på tilknytninger av nye kunder.

Fornybar Norge viser til at RME ser for seg at rapporteringen er automatisert, slik at dataene sendes til RME gjennom et API. Selv om dette vil kreve ekstra ressurser på kort sikt, vil nok mer automatiserte prosesser bidra positivt på lenger sikt. Automatisering av prosesser vil også bidra til mer entydig rapportering mellom selskapene. Fornybar Norge mener RME bør ta kontakt med systemleverandører og sammen med nettselskapene sette tydelige rammer for en standardisering som er både teknologi- og leverandørnøytral.

4.2.9.3 RMEs vurdering av kostnader ved registrering og automatisk rapportering

Det er viktig at nye krav om rapportering vurderes opp mot nytten av rapporteringen. I forslaget om registrering og rapportering av tidsbruk ved tilknytninger har denne avveiningen ligget til grunn gjennom hele prosessen.

RME er enig med Distriktsenergi i at nettselskapene søker å tilknytte kundene raskt uten ugrunnet opphold. Samtidig er det slik at nettselskapene har monopol på å tilknytte kunder til nettet, og de er eneste tilbyder av tjenesten i sitt område. Med økt etterspørsel etter nettilknytning og økt kapasitet, legger det press på nettselskapene. Som et resultat av dette har vi mottatt flere klager fra nettkunder på lang tidsbruk for tilknytning. Vi har fattet flere vedtak om brudd på leveringsplikten og kravet om å gi tilknytning uten ugrunnet opphold.

Det er i dag få nettselskap som systematisk overvåker hvor lang tid de bruker på å tilknytte kunder. Vi mener derfor at registrering av tidsbruk vil gi vesentlig nytteverdi for nettselskapene, kunder og myndigheter. Kostnadene ved å innføre registrering og rapportering av tilknytningstider vil avhenge av hvordan informasjonen hos nettselskapene er systematisert fra før og hvilke valg de tar for å oppfylle kravene. Vår vurdering er at informasjonen som her skal rapporteres er data som nettselskapene fra før plikter å ha tilgjengelig, og at automatisk rapportering kan gjennomføres uten vesentlige kostnader for nettselskapene.

Når det gjelder avveiningen mellom det å kreve automatisert rapportering via et API eller en mer manuell prosess, er vi klar over at automatisert rapportering vil generere kostnader for tilrettelegging og oppfølging hos nettselskapene. Samlet sett er vår vurdering at det å kreve automatisert rapportering av dataene fra starten av vil bidra til å sikre lavest kostnad på lang sikt.

Det er imidlertid viktig for oss at vi får til en god løsning sammen med bransjen, som også er en av årsakene til at vi har foreslått at rapporteringen skal skje på format fastsatt av RME og utsatt rapporteringsplikt.

For å redusere kostnadene vil det også være hensiktsmessig at bransjen samarbeider om felles løsninger. Vi er kjent med at det gjøres arbeid på slike løsninger allerede i dag, noe som også er tatt

opp i høringsinnspill. For å kunne utnytte disse synergjene fullt ut har vi vurdert at det er hensiktsmessig å gi noe mer tid fra bestemmelsen eventuelt blir vedtatt og til rapporteringsplikten trer i kraft. Vi anbefaler derfor at rapporteringsplikten først gjelder fra og med 1. januar 2026.

4.2.9.4 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

Data som registreres etter første og annet ledd skal rapporteres til Reguleringsmyndigheten for energi senest en måned etter at anlegget er spenningssett forespørselen i bokstav a) ble innfridd, i et på format som er fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi. Kapasitetsendringen for hver enkelt tilknytning eller endring skal rapporteres i kilowatt. Rapporteringsplikten gjelder fra og med seks måneder etter [dato for når endringsforskriften trer i kraft] 1. januar 2026.

4.3 Sanksjoner

4.3.1 Energidepartementets forslag

§ 8-3. Overtredelsesgebyr

Reguleringsmyndigheten for energi kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av § 3-1, § 3-2, § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-6, § 4-2 annet ledd, § 4-4, § 4-6, § 4-7 første, annet og tredje ledd, § 4-8, § 4-9 første ledd første punktum og enkeltvedtak fastsatt etter annet ledd, § 4-10, § 4-11, § 4-14, § 4-15, § 4-16, § 4-17, § 4-18, § 5-2 første ledd, § 5-3, § 5-4, § 5-5, enkeltvedtak fastsatt etter § 6-2 annet ledd, § 7-1 første, annet og femte ledd, § 8-1 første og annet ledd, samt pålegg gitt i medhold av disse bestemmelsene når det i pålegget er særskilt bestemt at overtredelse kan medføre overtredelsesgebyr, jf. energiloven § 10-7 annet ledd.

§ 8-4. Straff

Den som overtrer § 3-1, § 3-2, § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-6, § 4-2 annet ledd, § 4-4, § 4-6, § 4-7 første, annet og tredje ledd, § 4-8, § 4-9 første ledd første punktum og annet ledd, § 4-10, § 4-11, § 4-14 første ledd, § 5-2 første ledd, § 5-3, § 5-4, § 5-5, § 7-1 første, annet og femte ledd, § 8-1 første og annet ledd, straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler.

4.3.2 Innspill til forslaget om sanksjoner

Tensio støtter ikke innstramminger som gjør det mulig å ilegge bøter eller fengselsstraff for brudd på de nye bestemmelsene. Dette anses uforholdsmessig og helt unødvendig. De mener pålegg om retting og tvangsmulkt er riktige og rimelige sanksjonsmidler. At det skal være nødvendig å innføre nye regler som gjør det mulig å ilegge bøter eller fengselsstraff anses unødvendig og sterkt uforholdsmessig. Tensio støtter Fornybar Norges synspunkter om at strengere sanksjonsmidler gir en veldig negativ signaleffekt, er unødvendig og skaper økt mistillit mellom selskaper, selskapenes omgivelser og forvaltningsmyndigheter.

Norgesnett viser til at RME vurderer å gjøre endringer i NEM kapittel 8 som regulerer sanksjoner, hvor overtredelse av sentrale plikter skal kunne sanksjoneres med både overtredelsesgebyr og straff. Ved brudd på regelverk er pålegg om retting og tvangsmulkt de mest hensiktsmessige virkemidlene for å gjenopprette lovlig tilstand. De viser til at RME argumenterer med at overtredelsesgebyr eller straff, har en sterkere preventiv effekt enn pålegg om retting og tvangsmulkt. Videre peker de på at RME mener at en overtredelse av pliktene etter NEM kapittel 3 bør kunne medføre enten overtredelsesgebyr eller straff. Norgesnett trekker frem at de påleggene

som gis i dag, allerede har konsekvenser for omdømmet til nettselskapene og kraftbransjen generelt. Pålegg og retting med tvangsmulkt har en sterk preventiv effekt, ettersom slike saker ofte omtales negativt i fagpresse og media. Norgesnett mener at strengere sanksjonsmuligheter er unødvendige og skaper økt mistillit mellom nettselskap og forvaltningsmyndigheter, noe som vil ha ytterligere negative konsekvenser for deres omdømme i det offentlige rom. Videre mener Norgesnett at innføring av straff og overtredelsesgebyr i forbindelse med NEM § 3-6 ikke bare er ekstremt, men også problematisk da det foreslås innført i tillegg til nye plikter hos nettselskapene. Norgesnett stiller spørsmål ved om hensikten med denne endringen bidrar til å oppnå formålet fra Energidepartementet som dette høringsnotatet svarer på.

Lnett har innsigelse til at en registrerings- og rapporteringsplikt som beskrevet i forslaget § 3-6 skal tas med i opplistingen i § 8-3 og § 8-4. De er enige med RME og departementet i at reglene som gir krav til prosessen og tidsbruken "uten ugrunnet opphold", står i kjernen av energiloverket. At brudd på dette kan gi konsekvenser etter § 8-3 og § 8-4 har de ikke prinsipielle innsigelser mot. Men, de er ikke enige i at registreringen og rapporteringen av tidsbruken i seg selv, er i kjernen av regelverket. At brudd på en rapporteringsplikt eksempelvis belegges med straffeansvar, fremstår som særdeles strengt.

Fornybar Norge viser til at ved brudd på regelverk er pålegg om retting og tvangsmulkt de mest hensiktsmessige virkemidlene for å gjenopprette lovlig tilstand. Innføring av strengere sanksjoner oppleves som mistillit til nettselskapene og gir en veldig negativ signaleffekt. Sanksjonsmulighetene bør også stå i forhold til viktigheten av pliktene påført nettselskapene. Spesielt synes de overtredelsesgebyr og straff i forbindelse med § 3-6 for ekstremt. De stiller da spørsmål ved både hensikten med forskriften og tydeligheten i ordlyden. Fornybar Norge mener primært at strengere sanksjonsmuligheter er unødvendig og skaper økt mistillit mellom nettselskap og forvaltningsmyndigheter. Sekundært må enkelte paragrafer, som § 3-6, fjernes fra §§ 8-3 og 8-4 da strengheten i sanksjonene ikke balanserer med viktigheten i pliktene hos nettselskapene.

4.3.3 RMEs vurdering av innspillene om sanksjoner

Det er avgjørende for RME at vi gode nok sanksjonsmuligheter i regelverket vi forvalter. Vi understreker likevel at terskelen for sanksjoner er høy, og at pålegg om retting og tvangsmulkt normalt er det foretrukne utgangspunktet.

Innføringen av en rapporteringsplikt uten at den er supplert med en medfølgende sanksjonsadgang vil imidlertid ikke gi RME de verktøy vi trenger i vår kontrollfunksjon. Vi understreker at det er spesielt viktig at konsesjonærer som står i en monopolsituasjon forholder seg til de offentligrettslige reglene de er underlagt. RME mener at det å overholde leverings- og tilknytningsplikten er en helt sentral i energiregelverket, og rapportering av tidsbruk er et viktig element for at nettselskapene, kundene og RME skal ha oversikt over hvor lang det tar å knytte til kunder. Det er også viktig element for å kunne følge opp leverings- og tilknytningsplikten.

4.3.3.1 RMEs anbefaling til endelig forskriftstekst

RME anbefaler at Energidepartementets forslag vedtas som foreslått.

5 RMEs anbefaling om endringer i forskrift

5.1 Nytt forslag til forskriftstekst

På bakgrunn av de innkomne innspillene til Energidepartementets høring og vurderingene RME har redegjort for, anbefaler RME følgende endring i forskrift og netregulering og energimarkedet:

Ny NEM § 3-6 skal lyde:

§ 3-6 Krav til registrering og rapportering av tidsbruk for tilknytninger

Nettselskap med inntektsramme skal for hver forespørsel om tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når:

- a) Nettselskapet mottok endelig forespørsel fra kunden*
- b) Tilbud om anleggsbidrag ble sendt til kunden*
- c) Tilbud om anleggsbidrag ble akseptert av kunden*
- d) Forespørselen i bokstav a) ble innfridd*

Datoene i bokstav b) og c) skal bare registreres ved forespørsler som medfører at nettselskap skal kreve inn et anleggsbidrag etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-1. Nettselskapet skal registrere kapasitetsendringen, og om det er en ny tilknytning eller endring av en eksisterende tilknytning.

Data som registreres etter første og annet ledd skal rapporteres til Reguleringsmyndigheten for energi senest en måned etter at forespørselen i bokstav a) ble innfridd, på format fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi. Kapasitetsendringen skal rapporteres i kilowatt. Rapporteringsplikten gjelder fra 1. januar 2026.

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

Reguleringsmyndigheten for energi

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo
Telefon: (+47) 22 95 95 95

[reguleringsmyndigheten.no](https://www.reguleringsmyndigheten.no)